

ДЕЙНОСТ НА КУЛТУРНИТЕ ИНСТИТУЦИИ В ОБЛАСТ ПЛЕВЕН ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

Развитието и насърчаването на културата, най-вече в областта на опазване на културното наследство и стимулиране на иновативни политики в тази посока, е от съществено значение за поддържането на добра и динамична жизнена среда. Статистическите изследвания на НСИ осигуряват информация за дейността на културните институции в страната. Основните показатели и обхвата на изследванията са в съответствие с методологическите изисквания на ЮНЕСКО.

Културни институции

В обхвата на културните институции се включват музеите, театрите и музикалните колективи (сценичните изкуства) и библиотеките.

1. Музеи

Към 31.12.2017 г. на територията на област Плевен функционират 4 професионално действащи музея, регистрирани съгласно Закона за културното наследство.

Движимите културни ценности в тях са национално богатство и представляват част от Националния музейен фонд. Музейните експозиции в областта включват 404.3 хил. фондови единици, които представляват 5.5% от общия брой на експонатите, изложени в този вид културни институции в страната. През годината в музеите са постъпили 1.1 хил. нови фондови единици, от които 92.9% са от направени през 2017 г. дарения. По брой на изложените в музеите експонати областта заема 3-то място в страната. Новите информационни технологии навлизат активно и в музеите в област Плевен, създавайки възможности за по-добър и широк достъп до културното наследство. Те следват пътя на цифровизацията и улесняват комуникацията с посетителите. Броят на цифровизираните фондови единици през 2017 г. се запазват, както предходната година и са 6.5 хиляди.

През 2017 г. броят на посещенията в музеите в област Плевен намаляват с 10.4% спрямо предходната година и достига 199.7 хиляди. Чуждите граждани, посетили през 2017 г. четирите музея на територията на областта, са 10.8 хил. или 5.4% от общия брой на посетителите, при относителен дял за страната – 21.8%. В сравнение с предходната година чуждестранните гости намаляват с 17.0%. Приблизително всяко трето лице, проявило интерес към музейните експозиции през 2017 г., е посетител в дните за свободен вход. За годината средно на един музей в област Плевен се падат 49.9 хил. посещения при 55.7 хил. през 2016 година. Средното равнище на показателя за страната е 26.7 хил. посещения на музей.

През 2017 г. изнесените пред посетителите в музеите беседи са 3.1 хил.; уредени са 25 самостоятелни и 32 съвместни изложби. Активността на музейните работници включва и други организирани прояви – на територията на музеите са организирани 12 обсъждания на книги, осъществени са 23 видео прожекции, 29 концерта и 9 конкурса.

Общият персонал в музеите, функциониращи в област Плевен през 2017 г., е 98 души или 3.0% от общия брой за страната. В сравнение с 2016 г. броят на заетите намалява с 3.0%.

2. Театри

През 2017 г. в културните институти, развиващи театрални изкуства на територията на област Плевен, са организирани общо 315 представления, които са посетени от 38.6 хил. зрители. В сравнение с 2016 г. броят на представленията нараства с 12.9%, а този на посетителите с 9.0%. Средният брой посетители на едно представление в Плевенските театри е 122 души при средно 145 за страната. През 2016 г. равнището на показателя за страната е било малко по-високо (151), а картината за областта е била по-благоприятна: средно 127 души на едно представление. Средният брой посетители на един театър за 2017 г. е 39 хил. при 35 хил. за предходната година. Значително по-голям интерес зрителите проявяват към представленията по произведения на български автори: средната посещаемост на едно представление е 128 души, а по творби на чужди автори има по-малко посетители на спектакли – 117 посетители. През 2016 г. посещаемостта при представления на чужди автори е била 107, а при български творци – 135 посетители. В национален мащаб през 2017 г. средната посещаемост на едно представление по чуждестранни автори е 170 души, докато при българските е 118 души.

Общият брой на постановките за 2017 г. е 21. Преобладават постановките от български автори – 11. През 2016 г. постановките са били повече – 19, като и броят на поставените за първи път творби е по-голям. През 2017 г. близо 1/3 от всички представления по чуждестранни творби са от руски автори.

През 2017 г. в област Плевен развиват дейност 2 музикални колектива. В сравнение с предходната година представленията на тези колективи намаляват с 0.9%, а посещенията с 2.0%.

3. Библиотеки

През 2017 г. в област Плевен функционира 2 библиотеки с библиотечен фонд над 200 хил. библиотечни документа: книги, продължаващи издания - вестници, списания, бюлетини и други. Библиотечният фонд в област Плевен през 2017 г. се състои от 703.8 хил. библиотечни документа, като 86.6% (609.5 хил.) е зает от книги. Регистрираните читатели са 4 895, което е с 5.5% по-малко в сравнение с предходната година. Посещенията в библиотеката намаляват с 1.7% и достигат 77.8 хиляди през 2017 година. Увеличава се заетият библиотечен фонд средно на един читател от 30 броя през 2016 г. на 32 броя през 2017 година.

4. Кина

В края на 2017 г. кината в област Плевен са 3, а киноекраните - 6.

В края на 2017 г. в област Плевен кинопрожекциите регистрират ръст от 9.5%, докато посещенията намаляват с 1.2% в сравнение с предходната година. През 2017 г. са прожектирани 177 филма, които според националността им се разпределят, както следва: 136 - американски, 27 – европейски и 14 - български.

Методологични бележки

Информация за дейността на **музеите** се получава в резултат на регулярно провеждано годишно наблюдение. Тяхната дейност се характеризира чрез: музейните фондови единици, посетителите; културно-просветната работа; персонала; приходите и разходите и материално-техническата база.

Дейността на **сценичните изкуства** е предмет на отделно годишно изследване. Единици на наблюдение са театрите, оперите, оперетите, цирковете, музикалните колективи, дружества и сдружения, които са организирали и провели рецитали и концерти (естрадни, фолклорни, симфонични, камерни, хорови, на духови оркестри, смесени и други). Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: сцените, местата, представленията, посетителите, постановките по националност на автора, в т.ч. нови постановки.

Предмет на годишно статистическо наблюдение е и дейността **на библиотеките** с библиотечен фонд над 200 хиляди единици. Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: библиотечен фонд (книги, продължаващи издания и други библиотечни документи), читатели, посещения, зает библиотечен фонд, персонал, приходи и разходи, компютри, площ на библиотеките.

Дейността на **кината** се обхваща чрез следните основни характеристики: места, екрани, прожекции, зрители. Не се наблюдават киноklubовете и подвижните кина.

Дейността на радио- и телевизионните оператори се обхваща чрез следните основни характеристики: предавания по функция в часове, приходи и разходи.

Повече информация и данни от изследванията в областта на културата могат да бъдат намерени на интернет страницата на НСИ на следния линк: <http://www.nsi.bg/node/3552/> .